

NEMZETI FEJLESZTÉSI MINISZTERIUM

**32 582 02 Építő- és anyagmozgató gép-kezelője
Energiaátalakító gép kezelője szakmairány**

Komplex szakmai vizsga

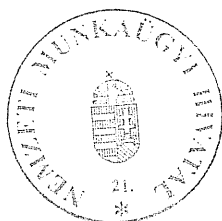
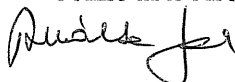
Szóbeli vizsgatevékenysége

A vizsgafeladat megnevezése: Energiaátalakító-berendezés kezelők elméleti ismeretei

A vizsgafeladat időtartama: 20 perc (felkészülési idő 10 perc, válaszadási idő 10 perc)
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 50 %

A 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételait a 003764/2013-5522 számon kiadom.

EREDETIVEL MINDENBEN
MEGEGYEZŐ MÁSZOLAT

2013

Barna Péter
főosztályvezető Á -

**NEMZETI MUNKAÜGYI HIVATAL
SZAK-ÉS FELNÖTTKÉPZÉSI IGAZGATÓSÁG**

Érvényes: 2013. szeptember 30-tól

Szakképesítés: 32 582 02 Építő- és anyagmozgató gép kezelője Energiaátalakító gép kezelője szakmairány
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Energiaátalakító-berendezés kezelők elméleti ismeretei

A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsga kérdései a 4. Szakmai követelmények fejezetben megadott szakmai követelménymodulok témaköreit tartalmazza.

A tételhez használható segédeszközöket a vizsgaszervező biztosítja.

A feladatsor első részében található 1-36-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

A tételsor a 12/2013. (III. 29.) NFM rendelet foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

- 1. A. Fogalmazza meg a munkavédelem célját, fogalmát és feladatát! Sorolja fel területeit!**
- 1. B. Ismertesse az energiaátalakító-berendezések fajtáit! Beszéljen az energiaátalakítási folyamatokról! Mely tulajdonságát változtatjuk meg a befektetett energiának?**

- 2. A. Ismertesse a munkavállaló és a munkáltató munkavédelemmel kapcsolatos jogait és kötelezettségeit! Hogyan biztosítjuk a törvényi előírások betartását?**
- 2. B. Milyen személyi és tárgyi feltételei vannak az energiaátalakító-berendezésekkel történő munkavégzésnek? Milyen kockázatait és veszélyei vannak a fenti munkakörnek?**

- 3. A. Mit nevezünk veszélyforrásnak? Hogyan történik a munkavédelmi kockázatok felmérése?**
- 3. B. Ismertesse az elektromos áram előállításának módjait! Milyen előnyei és hátrányai vannak az egyes módszereknek? Hogyan szállíthatjuk az elektromos áramot a fogyasztási helyre?**
-

- 4. A. Ismertesse a gépkezelői munkakör személyi feltételeit! Beszéljen az orvosi alkalmassági vizsgálatokról!**
- 4. B. Mit nevezünk elektromos áramnak? Milyen fajtái vannak? Milyen jellemző értékei vannak az elektromos áramnak? Mi a mértékegysége az egyes értékeknek? Értelmezze az Ohm törvényét!**

- 5. A. Ismertesse a baleset, a munkabaleset, az úti baleset, a súlyos baleset és a „majdnem” baleset fogalmát! Sorolja föl a baleset meghatározó elemeit!**
- 5. B. Beszéljen a generátorokról! Ismertesse szerkezeti felépítésüket, működésüket! Hogyan hajthatjuk meg ezeket a szerkezeteket? Milyen meghibásodás fordulhat elő a generátoroknál?**

- 6. A. Hogyan kerülhetőek el a balesetek? Milyen teendői vannak baleset bekövetkezése esetén?**
- 6. B. Hogyan történik a mobil áramfejlesztők munkaterületre juttatása? Beszéljen a mobil szerkezetek üzemeltetése előtti teendőkről! Milyen szempontok alapján választja ki a megfelelő áramfejlesztőt?**

- 7. A. Ismertesse a munkáltató oktatással kapcsolatos kötelezettségeit a munkabiztonság és foglalkozás egészségügy tekintetében! Mikor és hogyan kell oktatást tartani a dolgozók részére ezen témakörökben?**
- 7. B. Ismertesse az áramfejlesztők elektromos hálózatra történő csatlakoztatásának eseteit! Milyen biztonsági intézkedéseket kell tennie a gép és a villamos hálózat védelme érdekében? Milyen teendői vannak az áramszolgáltatónak ebben az esetben? Mekkora feszültségértékek vannak a lakossági áramszolgáltatásnál? Miből adódhat a feszültségingadozás és milyen káros következményei vannak a gépekre, berendezésekre?**
-

- 8. A. Mi a foglalkozási ártalom? Sorolja föl a foglalkozási ártalmakat! Ismertesse a hőmérsékleti, a zaj- és a porártalmakat! Mondja el, hogy mit nevezünk foglalkozási megbetegedésnek!**
- 8. B. Mi a transzformátor? Mutassa be szerkezeti felépítését, működését! Az elektromos áram mely jellemzőit változtathatjuk meg a transzformátorok segítségével? Hogyan történhet a transzformátorok hűtése?**

- 9. A. Ismertesse a foglalkozási megbetegedések elkerülésének módjait! Milyen következményei vannak, ha foglalkozási megbetegedést szenvednek a dolgozók?**
- 9. B. Beszéljen a villamos szabadvezeték környezetében történő munkavégzés szabályairól! Mekkora védőtávolságokat alkalmazunk a különböző feszültségértékű hálózatoknál? Hogyan biztosíthatók ezen védőtávolságok megtartása? Milyen teendői vannak a gép kezelőjének, ha az erősáramú villamosvezetékbe akadt gép áram alá kerül?**
-

- 10. A. Mit nevezünk védőeszköznek? Csoportosítsa a védőeszközöket! Beszéljen a munkáltató és a munkavállaló köteleiről a védőeszközökkel kapcsolatban!**
- 10. B. Milyen teendői vannak a kezelőnek a munka megkezdése előtt a munkaterülettel kapcsolatban? Beszéljen a közúti munkavégzés szabályairól! Milyen tényezők befolyásolják a munkavégzés biztonságosságát?**

11. A. Beszéljen a munkaterületen érvényes közlekedési szabályokról! Beszéljen a közlekedési utakra vonatkozó előírásokról! Ismertesse a gyalogosok közlekedés rendjét a munkaterületen belül!

11. B. Beszéljen a vontatott áramfejlesztők fékezésének módjáról! Ismertesse a hidraulikus fékrendszer részeit, működési elvét! Hogyan rögzítjük az áramfejlesztőket elmozdulás ellen? Miből adódhat a fékek helytelen működése, meghibásodása?

12. A. Beszéljen a gépeken található védőburkolatok fajtáiról! Milyen feladata van ezen gépelemeknek? Milyen teendői vannak a gépkezelőnek a védőburkolattal kapcsolatban?

12. B. Mit ért elektromos munka, teljesítmény és hatásfok alatt? Milyen összefüggések írhatók fel közöttük? Milyen mértékegységei vannak a felsorolt jellemzőknek? Milyen veszteségekkel kell számolnunk az áramfejlesztők esetében?

13. A. Beszéljen a kézi anyagmozgatás módjairól! Ismertesse a kézi anyagmozgatás menetét! Milyen veszélyekkel jár ez az anyagmozgatási mód? Milyen védőfelszerelések szükségesek ehhez az munkaművelethez?

13. B. Hogyan épül fel egy áramfejlesztő? Ismertesse az áramfejlesztők meghajtási módját! Milyen teendői vannak az indítás, üzemeltetés és leállítás folyamatánál a gépkezelőnek? Mi a teendője, ha meghibásodik a gépe?

A tételhez használható segédeszköz:

- Munkagépnapló

14. A. Ismertesse az anyagok tárolásának módjait! Milyen előírások vonatkoznak a tárolóhelyek kialakítására? Hogyan történik az anyagok szabadban való tárolása?

14. B. Hogyan védjük az elektromos berendezéseket túláram, feszültségingadozás vagy zárlat ellen? Milyen veszélyei vannak a véletlenszerű újraindulásnak? Milyen megoldás van ennek elkerülésére? Milyen biztonságtechnikai vizsgálatok vonatkoznak az elektromos gépekre?

15. A. Mit nevezünk veszélyes anyagnak? Milyen szabályok vonatkoznak a veszélyes anyagok tárolására?

15. B. Ismertesse az energiaátalakító-berendezéseken műszak megkezdése előtt a gépkezelő által elvégzendő teendőket! Milyen dokumentációs kötelezettsége van a gép kezelőjének a műszakos vizsgálatot követően?

A tételhez használható segédeszköz:

- Munkagépnapló

16. A. Ismertesse a munkagépek feliratozásának szükségességét! Milyen munkavédelmileg fontos jelzések, feliratok található az egyes gépeken?

16. B. Ismertesse a levegő tulajdonságait! Mi történik a levegővel, ha változtatjuk a térfogatát? Milyen hatása van a hőmérsékletváltozásnak a gázokra? Beszéljen az erre vonatkozó törvényszerűségekről! Ismertesse az összefüggésekben található mennyiségek jelét, mértékegységét!

**17. A. Milyen feltételei vannak a tűz létrejöttének? Ismertesse a tűzvédelmi osztályokat!
Mi jellemző az egyes tűzvédelmi osztályokra? Ismertesse a tűzveszélyes munkavégzés feltételeit!**

**17. B. Sorolja fel a hidraulikus rendszerekben használható nyomófolyadékokat!
Ismertesse a munkagépekben használt folyadékokat! Hogyan történik a folyadékszintek ellenőrzése?**

18. A. Hogyan kell a tüzet jelezni? Beszéljen a mentés folyamatáról tűz esetén!

18. B. Ismertesse az akkumulátor fajtákat! Beszéljen a savas akkumulátorok felépítéséről! Milyen jellemző értékei vannak az akkumulátoroknak? Hogyan történik a töltés folyamata? Milyen karbantartási teendői vannak a gépkezelőnek az akkumulátorokkal kapcsolatban?

**19. A. Milyen tűzosztályokat ismer? Ismertesse a tűzoltó anyagokat és készülékeket!
Hogyan történik ezek használata?**

**19. B. Miért van szükség a levegő sűrítésére? Csoportosítsa a légsűrítőket! Beszéljen a
levegő előkészítésének fontosságáról, megoldásairól! Milyen veszélyeket jelent a
pneumatikus energia a gépkezelőre és a környezetre?**

**20. A. Mit nevezünk hulladéknak? Mi a veszélyes hulladék fogalma? Milyen veszélyes
tulajdonságokkal rendelkeznek ezen anyagok? Beszéljen a hulladékok gyűjtésé-
ről, tárolásáról, elszállításáról!**

**20. B. Ismertesse a motorolaj cseréjének menetét! Honnan következtethet a csere
szükségességére? Hogyan határozza meg a szükséges folyadék mennyiségét és
típusát? A mellékelt gépkönyv segítségével határozza meg az ajánlott motorolaj
típusát!**

A tételhez használható segédeszköz:

- Gépkönyv

21. A. Ismertesse a munkája során keletkezett veszélyes és nem veszélyes hulladékokat! Hogyan csoportosíthatjuk ezen anyagokat? Milyen teendői vannak ezekkel az anyagokkal? Beszéljen a hulladékgazdálkodásról!

21. B. Mit tartalmaz az energiaátalakító berendezések gépkönyve? Milyen követelmények vannak a gépkönyvekkel kapcsolatban?

A tételhez használható segédeszköz:

- Gépkönyv

22. A. Ismertesse a környezetvédelem fogalmát és célját! Milyen területei vannak a környezetvédelemnek? Mit tehet gépkezelőként a környezet védelméért?

22. B. Milyen szempontok alapján történik a légsűrítők kiválasztása? Hogyan történhet a kompresszorok légszállításának szabályozása? Beszéljen a dugattyús és forgódugattyús légsűrítőkről!

23. A. Ismertesse a munkagépekben alkalmazott kenőanyagok fajtáit! Milyen tulajdonságai vannak az egyes kenőanyagoknak! Mire kell ügyelni a használatukkal kapcsolatban?

23. B. Ismertesse a légsűrítőknél használt csővezetékeket! Milyen csőcsatlakozások lehetnek? Milyen szereléseket csatlakoztathatunk egy légsűrítőhöz?

24. A. Ismertesse a gépkezelő gépápolással, karbantartással kapcsolatos teendőit! Milyen munkavédelmi szabályok vonatkoznak ezen tevékenységre?

24. B. Beszéljen a sűrített levegő tárolásáról! Milyen biztonsági elemek találhatóak egy kompresszoron? Hogyan működnek ezek az elemek? Mi a teendője, ha meghibásodást észlel a légsűrítőknél? Milyen karbantartást igényelnek a kompresszorok?

A tételhez használható segédeszköz:

- Munkagépnapló

- 25. A. Ismertesse a munkagépek javításánál betartandó munkavédelmi szabályokat! Ki végezheti ezt a tevékenységet? Milyen anyagok használhatók fel a gép javítására? Milyen dokumentációs kötelezettségek vannak a gépek javításával kapcsolatban?**
- 25. B. Mi a hőlégfűvők feladata? Milyen a szerkezeti kialakításuk? Hogyan történik a meleg levegő előállítása és a munkatérbe történő bejuttatása?**

- 26. A. Sorolja fel, milyen információs anyagok állnak a gépkezelő rendelkezésére a munkagépével kapcsolatban! Milyen előírások vonatkoznak ezen dokumentációkra?**
- 26. B. Milyen szempontok alapján választja ki a megfelelő hőlégfűvőt? Milyen teendői vannak a gépkezelőnek ezen szerkezetekkel munkakezdés előtt és után? Hogyan szállíthatók a hőlégfűvők? Milyen munka- és tűzvédelmi előírások vonatkoznak ezekre a szerkezetekre?**

27. A. Ismertesse a műszakos vizsgálat jelentőségét, menetét! Milyen meghibásodások fordulhatnak elő ezen vizsgálat elmulasztása esetén? Mi a teendője, ha hibát észlel a gépen?

27. B. Miből állíthatunk elő biogázt? Mire használhatjuk a keletkezett biogázt? Milyen berendezésben hasznosíthatjuk ezt a gázfélét? Hogyan működik a hasznosítás folyamata? Ismertesse a biogázhasznosító berendezések gazdasági és környezetvédelmi jelentőségét!

28. A. Milyen teendője van, ha gépe meghibásodik? Hogyan biztosítja, hogy az elromlott gépet ne használhassák? Milyen dokumentációs kötelezettsége van ez esetben?

28. B. Beszéljen az anyagok nedvességtartalmának csökkentéséről! Miből épül fel egy szárító berendezés? Milyen veszélyek léphetnek fel a szárítóberendezések működtetése közben? Hogyan védekezhetünk a fellépő veszélyek, ártalmak ellen?

29. A. Hogyan történik a gép műszak végi szabályos leállítása? Milyen teendői vannak a gép állagmegóvásával kapcsolatban?

29. B. Mi az ömlesztett anyag fogalma? Hogyan történik az ömlesztett anyagok tárolása? Beszéljen a tárolóhelyeken betartandó munkavédelmi és tűzvédelmi szabályokról!

30. A. Mi a teendője, ha munkagépe üzemzavar miatt váratlanul leáll? Milyen okokból következhet be üzemzavar?

30. B. Mit nevezünk hegesztő aggregátnak? Csoportosítsa a hegesztő aggregátokat! Mutassa be szerkezeti felépítésüket!

31. A. Milyen szélsőséges időjárási viszonyokat ismer? Beszéljen a gépek szélsőséges időjárási viszonyok mellett való üzemeltetéséről!

31. B. Milyen veszélyek, ártalmak léphetnek fel a hegesztő aggregátok használatánál? Mutassa be a karbantartásigényét ennek a szerkezetnek! Milyen egyéni és csoportos védőeszközöket használ a gép működése közben?

32. A. Gépkezelői munkája során milyen kéziszerszámokat használ? Beszéljen a kézben tartott munkaeszközök használatának szabályairól! Milyen munkavédelmi előírások vonatkoznak ezekre az eszközökre?

32. B. Milyen kézben tartott munkaeszközöket használ az energiaátalakító berendezésekkel végzett munka során? Beszéljen az eszközök keltette veszélyekről és azok elleni védekezésről! Ismertesse a különböző energia fajták emberi szervezetre gyakorolt hatásait, veszélyeit!

33. A. Ismertesse a munkagépekkel történő közúti közlekedés szabályait!

**33. B. Csoportosítsa a belsőégésű motorokat! Beszéljen az általános felépítésükről!
Ismertesse a négyütemű Otto- és Diesel motorok működési elvét!**

34. A. Ismertesse a munkagépek működtetésére használt üzemanyagokat! Beszéljen jellemző tulajdonságaikról! Milyen biztonságtechnikai szabályok vonatkoznak az üzemanyagokra?

34. B. Ismertesse az Otto-motorok üzemanyag ellátó rendszerét! Beszéljen a levegő és az üzemanyag szűrésének szükségességéről és műszaki megoldásairól! Beszéljen a benzin optimális elégetésének feltételeiről!

35. A. Ismertesse a közúton, közterületen végzett munka szabályait!

35. B. Ismertesse a diesel motorok üzemanyag ellátó rendszerét! Beszéljen a fordulatszám szabályzás szükségességéről ezen motorok esetében! Ismertesse a diesel motorok téli üzemeltetését!

36. A. Ismertesse az elektromos áram emberi szervezetre gyakorolt káros hatásait! Milyen műszaki megoldásokat alkalmazunk az áramütés elkerülésére? Mi a teendője, ha munkatársát áramütés érte?

36. B. Mi a feladata a gázkompresszoroknak? Hogyan épül fel egy gázkompresszor? Milyen szerkezeti elemek szükségesek a gázkompresszor energiaátalakító folyamatához? Milyen gázokat használunk ezekben a szerkezetekben? Mi a teendő, ha tönkremegy ez a szerkezet?

1. A. Fogalmazza meg a munkavédelem célját, fogalmát és feladatát! Sorolja fel területeit!

Kulcsszavak, fogalmak

- A munkavédelem célja.
- A munkavédelem feladata.
- A munkavédelem törvényi szabályozása.
- A munkavédelem hatása az egyénre és társadalomra.
- A munkavédelem területei.

1. B. Ismertesse az energiaátalakító-berendezések fajtáit! Beszéljen az energiaátalakítási folyamatokról! Mely tulajdonságát változtatjuk meg a befektetett energiának?

Kulcsszavak, fogalmak

- Energiaátalakító-berendezések fajtái:
  - Áramfejlesztő, áramforrás
  - Biogáz hasznosító berendezés
  - Gázkompresszor
  - Gőzfejlesztő
  - Hegesztő aggregát
  - Hőlégfűvő
  - Légsűrítő
  - Szárító berendezések
- Különböző energiatípusok átalakítása a kívánt formára, nagyságra.
- Folyamatokra készítése, jellemzése.
- Elektromos energia előállítása, nyomásfokozás, hőenergia előállítása, gőz előállítása.

2. A. Ismertesse a munkavállaló és a munkáltató munkavédelemmel kapcsolatos jogait és kötelezettségeit! Hogyan biztosítjuk a törvényi előírások betartását?

Kulcsszavak, fogalmak

- A munkáltató kötelességei.
- A munkáltató jogai.
- A munkavállaló kötelezettségei.
- A munkavállaló jogai.
- Munkáltató ellenőrzési kötelezettségei.
- Az állam ellenőrzési feladata és szerve a munkavédelemmel kapcsolatban.

2. B. Milyen személyi és tárgyi feltételei vannak az energiaátalakító-berendezésekkel történő munkavégzésnek? Milyen kockázatait és veszélyeit vannak a fenti munkakörnek?

Kulcsszavak, fogalmak

- Életkor.
- Orvosi alkalmasság.
- Gépek kezeléséhez szükséges kezelői jogosultságok.
- Munkavédelmi oktatás, munkáltatói megbízás.
- Egyéni és csoportos védőeszközök.
- Gépek, technológia megfelelése.
- Foglalkozási ártalmak, veszélyek, kockázati tényezők.

3. A. Mit nevezünk veszélyforrásnak? Hogyan történik a munkavédelmi kockázatok felmérése?

Kulcsszavak, fogalmak

- Veszélyforrás fogalma.
- Kockázatértékelés célja, feladata.
- Kockázatok és veszélyek a gépkezelői munkakörben.
- Védekezés a felmerülő veszélyekkel kapcsolatban.

3. B. Ismertesse az elektromos áram előállításának módjait! Milyen előnyei és hátrányai vannak az egyes módszereknek? Hogyan szállíthatjuk az elektromos áramot a fogyasztási helyre?

Kulcsszavak, fogalmak

- Elektromos áram keletkezése.
- Elektromos áram előállítása erőművekben (hő, atomerőmű stb.).
- Mobil áram előállítása (áramfejlesztők, gázmotorok).
- Megújuló energiaforrások (napelem, szélenergia, vízenergia).
- Különböző áram előállítások előnyei és hátrányai.
- Távvezetékes és mobil áramszállítás.

4. A. Ismertesse a gépkezelői munkakör személyi feltételeit! Beszéljen az orvosi alkalmassági vizsgálatokról!

Kulcsszavak, fogalmak

- Személyi feltételek.
- Gépkezelői munkakörök betöltéséhez szükséges végzettségek.
- Orvosi vizsgálatok célja.
- Előzetes, időszakos és rendkívüli orvosi vizsgálatok.

4. B. Mit nevezünk elektromos áramnak? Milyen fajtái vannak? Milyen jellemző értékei vannak az elektromos áramnak? Mi a mértékegysége az egyes értékeknek? Értelmezze az Ohm törvényét!

Kulcsszavak, fogalmak

- Elektromos áram fogalma.
- Egyen és váltakozó áram jellemzése.
- Feszültségosztályok értékei.
- Feszültség fogalma, mértékegysége.
- Áramerősség fogalma, mértékegysége.
- Ellenállás fogalma, mértékegysége.
- Ohm törvénye.

5. A. Ismertesse a baleset, a munkabaleset, az úti baleset, a súlyos baleset és a „majdnem” baleset fogalmát! Sorolja föl a baleset meghatározó elemeit!

Kulcsszavak, fogalmak

- Baleset
- A baleset meghatározó elemei
- Munkabaleset
- Úti baleset
- Súlyos munkabaleset
- „Majdnem” baleset

5. B. Beszéljen a generátorokról! Ismertesse szerkezeti felépítésüket, működésüket! Hogyan hajthatjuk meg ezeket a szerkezeteket? Milyen meghibásodás fordulhat elő a generátoroknál?

Kulcsszavak, fogalmak

- Generátorok feladata.
- Generátorok felépítése, működése.
- Elektromos, belsőégésű motorral hajtott és egyéb meghajtású generátorok.
- Meghibásodások okai (mechanikus, elektromos problémák).

6. A. Hogyan kerülhetőek el a balesetek? Milyen teendői vannak baleset bekövetkezése esetén?

Kulcsszavak, fogalmak

- Baleseti helyszín biztosítása.
- Sérültek, veszélyek felmérése.
- Jelentési kötelezettségek.
- Segítségnyújtás.
- Balesetek kivizsgálása.
- Munkáltató kötelezettségei a balesetekkel kapcsolatban.

6. B. Hogyan történik a mobil áramfejlesztők munkaterületre juttatása? Beszéljen a mobil szerkezetek üzemeltetése előtti teendőkről! Milyen szempontok alapján választja ki a megfelelő áramfejlesztőt?

Kulcsszavak, fogalmak

- Kézben vihető áramfejlesztők szállítása, rögzítése a szállítójárműre.
- Vontatható áramfejlesztők mozgatása közúton.
- Biztonsági és telepítési teendők a mobil áramfejlesztők használata előtt.
- Áramfejlesztők kiválasztásának szempontjai (teljesítményszükséglet, ellátandó feladat stb. alapján).

7. A. Ismertesse a munkáltató oktatással kapcsolatos kötelezettségeit a munkabiztonság és foglalkozás egészségügy tekintetében! Mikor és hogyan kell oktatást tartani a dolgozók részére ezen témakörökben?

Kulcsszavak, fogalmak

- Munkáltató törvényben meghatározott oktatási kötelezettségei.
- Munkavédelmi oktatás helye, ideje.
- Munkáltató dokumentációs kötelezettsége.
- Előzetes munkavédelmi oktatás.
- Időszakos munkavédelmi oktatás.
- Rendkívüli munkavédelmi oktatás.

7. B. Ismertesse az áramfejlesztők elektromos hálózatra történő csatlakoztatásának eseteit! Milyen biztonsági intézkedéseket kell tennie a gép és a villamos hálózat védelme érdekében? Milyen teendői vannak az áramszolgáltatónak ebben az esetben? Mekkora feszültségértékek vannak a lakossági áramszolgáltatásnál? Miből adódhat a feszültségingadozás és milyen káros következményei vannak a gépekre, berendezésekre?

Kulcsszavak, fogalmak

- Áramszünet esetén hálózati áram biztosítása a lakosság részére.
- Létfontosságú intézmények zavartalan áramellátása.
- Áramszolgáltató biztonsági teendői az áramfejlesztők hálózatra csatlakozása előtt.
- Egy fázisú és három fázisú hálózatok jellemzői.
- Feszültségingadozás okai, káros hatásai.

8. A. Mi a foglalkozási ártalom? Sorolja föl a foglalkozási ártalmakat! Ismertesse a hőmérsékleti, a zaj- és a porártalmakat! Mondja el, hogy mit nevezünk foglalkozási megbetegedésnek!

Kulcsszavak, fogalmak

- Foglalkozási ártalom meghatározása
- Foglalkozási ártalmak csoportosítása
- A munkahelyi klíma
- Védekezés a hőmérsékleti hatásokkal szemben
- Zajártalom
- A zaj fizikai jellemzői
- Maradandó halláskárosodás
- A légúti károsodások
- Foglalkozási betegség
- A foglalkozási betegség létrejötte

8. B. Mi a transzformátor? Mutassa be szerkezeti felépítését, működését! Az elektromos áram mely jellemzőit változtathatjuk meg a transzformátorok segítségével? Hogyan történhet a transzformátorok hűtése?

Kulcsszavak, fogalmak

- Transzformátor feladata.
- Transzformátor tekercseinek, vasmagjának, házának alakja, anyaga és egyéb jellemzői.
- Feszültség- és áramerősség-érték változtatásának módja a transzformátorok segítségével.
- Lég- és folyadékhűtéses transzformátorok.

9. A. Ismertesse a foglalkozási megbetegedések elkerülésének módjait! Milyen következményei vannak, ha foglalkozási megbetegedést szenvednek a dolgozók?

Kulcsszavak, fogalmak

- Az oktatás szerepe a foglalkozási megbetegedések elkerülésben.
- Védőeszközök jelentősége.
- Technológia korszerűsítésének fontossága.
- Munkáltató felelőssége a foglalkozási megbetegedés kialakulásában.
- Munkavállaló felelőssége a foglalkozási megbetegedés kialakulásában.

9. B. Beszéljen a villamos szabadvezeték környezetében történő munkavégzés szabályairól! Mekkora védőtávolságokat alkalmazunk a különböző feszültségértékű hálózatoknál? Hogyan biztosíthatók ezen védőtávolságok megtartása? Milyen teendői vannak a gép kezelőjének, ha az erősáramú villamosvezetékbe akadt gép áram alá kerül?

Kulcsszavak, fogalmak

- A munkaterület biztosítása, engedélyek megkérése.
- Védőtávolságok meghatározása a feszültség függvényében.
- Elkerítés, jelzőőr alkalmazása, megjelölés szabályai.
- Gépkezelő jelzési és jelentési kötelezettsége, ha a gép áram alá kerül.
- Gép biztonságos leállása, helyszín biztosítása.

10. A. Mit nevezünk védőeszköznek? Csoportosítsa a védőeszközöket! Beszéljen a munkáltató és a munkavállaló köteleiről a védőeszközökkel kapcsolatban!

Kulcsszavak, fogalmak

- Védőeszköz fogalma.
- Egyéni és csoportos védőeszközök.
- Munkáltató kötelezettségei a védőeszközökkel kapcsolatban.
- Munkavállaló kötelezettségei a védőeszközökkel kapcsolatban.
- Védőeszközökben található jelölések.

10. B. Milyen teendői vannak a kezelőnek a munka megkezdése előtt a munkaterülettel kapcsolatban? Beszéljen a közúti munkavégzés szabályairól! Milyen tényezők befolyásolják a munkavégzés biztonságosságát?

Kulcsszavak, fogalmak

- Munkaterület felmérésének szabályai.
- Munkaterület biztosítása.
- Közúti munkavégzésnél alkalmazott biztonsági intézkedések és berendezések.
- Forgalmirányítás, forgalomterelés.
- Időjárási, környezeti és egyéb tényezők hatása a biztonságos munkavégzésre.

11. A. Beszéljen a munkaterületen érvényes közlekedési szabályokról! Beszéljen a közlekedési utakra vonatkozó előírásokról! Ismertesse a gyalogosok közlekedés rendjét a munkaterületen belül!

Kulcsszavak, fogalmak

- Közlekedési szabályok a munkaterületen.
- Közlekedési utak kijelölése.
- Megengedett sebességek munkaterületen belül.
- Gyalogosok közlekedési szabályai munkaterületen.

11. B. Beszéljen a vontatott áramfejlesztők fékezésének módjáról! Ismertesse a hidraulikus fékrendszer részeit, működési elvét! Hogyan rögzítjük az áramfejlesztőket elmozdulás ellen? Miből adódhat a fékek helytelen működése, meghibásodása?

Kulcsszavak, fogalmak

- Vontatott áramfejlesztők fékezése (ráfutófék).
- Fékrendszer részei.
- Áramfejlesztők biztosítása elmozdulás ellen.
- Fékek ellenőrzése.
- Fékek helytelen működését kiváltó okok.
- Fékek meghibásodásának okai.

12. A. Beszéljen a gépeken található védőburkolatok fajtáiról! Milyen feladata van ezen gépelemeknek? Milyen teendői vannak a gépkezelőnek a védőburkolattal kapcsolatban?

Kulcsszavak, fogalmak

- Védőburkolatok anyaga, kialakítása.
- Fix védőburkolatok.
- Állítható védőburkolatok.
- Nyitható védőburkolatok.
- Átlátszó védőburkolatok.
- Védőburkolatok feladata.
- Védőburkolatokkal kapcsolatos teendők.

12. B. Mit ért elektromos munka, teljesítmény és hatásfok alatt? Milyen összefüggések írhatók fel közöttük? Milyen mértékegységei vannak a felsorolt jellemzőknek? Milyen veszteségekkel kell számolnunk az áramfejlesztők esetében?

Kulcsszavak, fogalmak

- Munka, teljesítmény hatásfok fogalma, jele.
- Különböző mennyiségek kiszámítása, meghatározása.
- Mértékegységek és prefixumaik.
- Veszteségek fajtái, mértékük (hő, súrlódási stb.).

13. A. Beszéljen a kézi anyagmozgatás módjairól! Ismertesse a kézi anyagmozgatás menetét! Milyen veszélyekkel jár ez az anyagmozgatási mód? Milyen védőfelszerelések szükségesek ehhez az munkaművelethez?

Kulcsszavak, fogalmak

- Kézi anyagmozgatás segédeszköz nélkül
- Segédeszközzel történő kézi anyagmozgatás
- Egyéni anyagmozgatás
- Csoportos anyagmozgatás
- Anyagmozgatás útvonalának kijelölése
- Védőfelszerelések kézi anyagmozgatás esetén

13. B. Hogyan épül fel egy áramfejlesztő? Ismertesse az áramfejlesztők meghajtási módját! Milyen teendői vannak az indítás, üzemeltetés és leállítás folyamatánál a gépkezelőnek? Mi a teendője, ha meghibásodik a gépe?

A tételhez használható segédeszköz:

- Munkagépnapló

Kulcsszavak, fogalmak

- Áramfejlesztők általános felépítése, részei.
- Belsőégésű motorral hajtott áramfejlesztők fajtái, jellemzése.
- Áramfejlesztők indítása, üzemviszonyai és leállítása.
- Gép meghibásodásakor elvégzendő teendők. Dokumentálási, jelentési kötelezettségek.

14. A. Ismertesse az anyagok tárolásának módjait! Milyen előírások vonatkoznak a tárolóhelyek kialakítására? Hogyan történik az anyagok szabadban való tárolása?

Kulcsszavak, fogalmak

- Tárolóhelyek kialakítása
- Tárolóhelyek szellőzése, megvilágítása
- Polcos tárolás
- Folyadékok tárolása
- Ömlesztett anyagok tárolása
- Anyagok szabadban való tárolásának módjai
- Anyagok védelme a környezeti hatásoktól

14. B. Hogyan védjük az elektromos berendezéseket túláram, feszültségingadozás vagy zárlat ellen? Milyen veszélyei vannak a véletlenszerű újraindulásnak? Milyen megoldás van ennek elkerülésére? Milyen biztonságtechnikai vizsgálatok vonatkoznak az elektromos gépekre?

Kulcsszavak, fogalmak

- Gépek védelmének műszaki megoldásai az áram káros hatásaival szemben (biztosítékok, hőkioldók, stb.)
- Véletlenszerű újraindulás veszélyei az emberre és a gépekre
- Biztonságos indítás megoldásai
- Érintésvédelmi vizsgálat célja, fontossága
- Szemrevételezéses vizsgálat jelentősége

15. A. Mit nevezünk veszélyes anyagnak? Milyen szabályok vonatkoznak a veszélyes anyagok tárolására?

Kulcsszavak, fogalmak

- Veszélyes anyag fogalma.
- Veszélyes anyagok jellemző tulajdonságai.
- Tárolóhelyek kialakítása.
- Tárolóhelyek szellőzése, megvilágítása.
- Veszélyes anyagok tárolásának biztonságtechnikai előírásai.

15. B. Ismertesse az energiaátalakító-berendezéseken műszak megkezdése előtt a gépkezelő által elvégzendő teendőket! Milyen dokumentációs kötelezettsége van a gép kezelőjének a műszakos vizsgálatot követően?

A tételhez használható segédeszköz:

- Munkagépnapló

Kulcsszavak, fogalmak

- Munkagép szemrevételezéses vizsgálata.
- Funkciópróbák végrehajtása.
- Napi karbantartási, gépápolási teendők.
- Munkagépnapló vezetése.

16. A. Ismertesse a munkagépek feliratozásának szükségességét! Milyen munkavédelmileg fontos jelzések, feliratok találhatóak az egyes gépeken?

Kulcsszavak, fogalmak

- Szöveges feliratok
- Piktogramok
- Visszajelző lámpák
- Munkavédelmileg fontos feliratok
- Gépkezelő teendői a biztonságtechnikai jelzésekkel kapcsolatban

16. B. Ismertesse a levegő tulajdonságait! Mi történik a levegővel, ha változtatjuk a térfogatát? Milyen hatása van a hőmérsékletváltozásnak a gázokra? Beszéljen az erre vonatkozó törvényszerűségekről! Ismertesse az összefüggésekben található mennyiségek jelét, mértékegységét!

Kulcsszavak, fogalmak

- Levegő összetétele, tulajdonságai (pl: nedvességtartalom, szennyeződések stb.)
- Nyomás, hőmérséklet és térfogat változtatás hatásai a gázokra
- Gay-Lussac törvény
- Gázok állapotegyenlete
- Boyle-Mariotte törvény
- Nyomás, hőmérséklet és térfogat, erő, felület jele, mértékegysége

**17. A. Milyen feltételei vannak a tűz létrejöttének? Ismertesse a tűzvédelmi osztályokat!
Mi jellemző az egyes tűzvédelmi osztályokra? Ismertesse a tűzveszélyes munkavégzés feltételeit!**

Kulcsszavak, fogalmak

- Tűz létrejöttének feltételei
- Égéssel, robbanással kapcsolatos fogalmak
- Gyulladáspon, lobbanáspont fogalma
- Tűzvédelmi osztályok
- Helyiségek tűzvédelmi osztályba sorolása
- Tűzveszélyes munkavégzés tárgyi feltételei
- Tűzveszélyes munkavégzés dokumentációs kötelezettsége

**17. B. Sorolja fel a hidraulikus rendszerekben használható nyomófolyadékokat!
Ismertesse a munkagépekben használt folyadékokat! Hogyan történik a folyadékszintek ellenőrzése?**

Kulcsszavak, fogalmak

- Motorolaj jellemzői
- Hidraulika olaj és jellemzői
- Fékfolyadék tulajdonságai
- Hűtőfolyadék jellemzői
- Akkumulátorban lévő elektrolit összetétele, jellemzői
- Folyadékszintek ellenőrzése (nívópálcás, kémlelő ablakos, csöves stb.)

18. A. Hogyan kell a tüzet jelezni? Beszéljen a mentés folyamatáról tűz esetén!

Kulcsszavak, fogalmak

- Tűz jelzésének módjai a munkaterületen
- Tűz jelzése telefonon
- Automata tűzjelző berendezések
- Tűzriadóterv tartalma, gyakoroltatása az emberekkel
- Emberélet mentése tűz esetén
- Anyagi javak mentése tűz esetén

18. B. Ismertesse az akkumulátor fajtákat! Beszéljen a savas akkumulátorok felépítéséről! Milyen jellemző értékei vannak az akkumulátoroknak? Hogyan történik a töltés folyamata? Milyen karbantartási teendők vannak a gépkezelőnek az akkumulátorokkal kapcsolatban?

Kulcsszavak, fogalmak

- Akkumulátorok fajtái, alkalmazási területeik.
- Akkumulátor részei, felépítése.
- Feszültség, kapacitás, és indítóáram fogalma, értékei.
- Akkumulátorok töltési folyamata, biztonsági előírásai.
- Karbantartási teendők.

**19. A. Milyen tűzosztályokat ismer? Ismertesse a tűzoltó anyagokat és készülékeket!
Hogyan történik ezek használata?**

Kulcsszavak, fogalmak

- Tűzosztályok
- Tűzoltó anyagok (homok, oltótakaró, víz) jellemzői, alkalmazásuk
- Tűzoltó készülékek használata, jellemzőik
- Automata tűzoltó berendezések
- Tűzoltó eszközök jelölése, jelzése

19. B. Miért van szükség a levegő sűrítésére? Csoportosítsa a légsűrítőket! Beszéljen a levegő előkészítésének fontosságáról, megoldásairól! Milyen veszélyeket jelent a pneumatikus energia a gépkezelőre és a környezetre?

Kulcsszavak, fogalmak

- Levegősűrítés okai (nyomásfokozás, hőmérsékletváltoztatás, térfogatcsökkentés)
- Dugattyús kompresszorok
- Forgódugattyús kompresszorok
- Turbókompresszorok
- Levegőszűrés jelentősége, eszközei
- Fagytalanító berendezések működése
- Kondenzátum, kenőolaj leválasztás eszközei
- Sűrített levegő veszélyei az emberre nézve
- Környezetre gyakorolt hatások
- Környezetvédelem

20. A. Mit nevezünk hulladéknak? Mi a veszélyes hulladék fogalma? Milyen veszélyes tulajdonságokkal rendelkeznek ezen anyagok? Beszéljen a hulladékok gyűjtéséről, tárolásáról, elszállításáról!

Kulcsszavak, fogalmak

- Hulladék fogalma.
- Veszélyes hulladék fogalma.
- Veszélyes tulajdonságok (maró, tűzveszélyes, mutagén stb.) ismertetése.
- Veszélyes hulladékok jelzése.
- Szelektív gyűjtés szabályai, fontossága.
- Gyűjtőhelyek kialakítása, jelzése.
- Hulladékelszállítási kötelezettségek.

20. B. Ismertesse a motorolaj cseréjének menetét! Honnan következtethet a csere szükségességére? Hogyan határozza meg a szükséges folyadék mennyiségét és típusát? A mellékelt gépkönyv segítségével határozza meg az ajánlott motorolaj típusát!

A tételhez használható segédeszköz:

- Gépkönyv

Kulcsszavak, fogalmak

- Hely előkészítése.
- Gép előkészítése.
- Olaj típusának, mennyiségének meghatározása.
- Olajcsere menete.
- Teendők a fáradt olajjal.

21. A. Ismertesse a munkája során keletkezett veszélyes és nem veszélyes hulladékokat! Hogyan csoportosíthatjuk ezen anyagokat? Milyen teendők vannak ezekkel az anyagokkal? Beszéljen a hulladékgyűjtésről!

Kulcsszavak, fogalmak

- Munkavégzés során keletkezett hulladékok és azok jellemzése.
- Hulladékok csoportosítási szempontjai (pl.: keletkezés helye szerint, halmazállapot szerint stb.)
- Teendők a hulladékokkal kapcsolatban.
- Hulladékok megsemmisítése.
- Hulladékok ártalmatlanítása.
- Újrahasznosítás.

21. B. Mit tartalmaz az energiaátalakító berendezések gépkönyve? Milyen követelmények vannak a gépkönyvekkel kapcsolatban?

A tételhez használható segédeszköz:

- Gépkönyv

Kulcsszavak, fogalmak

- Gépkönyv formai megjelenése.
- Gépkönyv tartalmi előírásai.
- Kezelési és karbantartási utasítás tartalma.
- Gépkönyv elhelyezése.
- Gépkönyvben leírt ismeretek helyén való alkalmazása.

22. A. Ismertesse a környezetvédelem fogalmát és célját! Milyen területei vannak a környezetvédelemnek? Mit tehet gépkezelőként a környezet védelméért?

Kulcsszavak, fogalmak

- Környezetvédelem fogalma és célja.
- Föld védelme.
- Vizek védelme.
- Levegő védelme.
- Szelektív hulladékgyűjtés fontossága.
- Környezetszennyezés csökkentésének módszerei.

22. B. Milyen szempontok alapján történik a légsűrítők kiválasztása? Hogyan történhet a kompresszorok légszállításának szabályozása? Beszéljen a dugattyús és forgódugattyús légsűrítőkről!

Kulcsszavak, fogalmak

- Légsűrítők megválasztása a szállított mennyiség, nyomás, a kompresszorok légszállításának szabályozása alapján.
- Kompresszorok légszállításának szabályozásának lehetséges módjai.
- Dugattyús és forgódugattyús légsűrítők fajtái, felépítése.

23. A. Ismertesse a munkagépekben alkalmazott kenőanyagok fajtáit! Milyen tulajdonságai vannak az egyes kenőanyagoknak! Mire kell ügyelni a használatukkal kapcsolatban?

Kulcsszavak, fogalmak

- Kenőolajok
- Kenőzsírok
- Kenőanyagok tulajdonságai (cseppenéspont, viszkozitás, szulfáttartalom stb.)
- Kenőanyagok használatának szabályai
- Kenőanyagokkal kapcsolatos biztonságtechnikai előírások

23. B. Ismertesse a légsűrítőknél használt csővezetékeket! Milyen csőcsatlakozások lehetnek? Milyen szereléseket csatlakoztathatunk egy légsűrítőhöz?

Kulcsszavak, fogalmak

- Csővezetékek anyaga, kialakítása.
- Csővezetékek kiválasztásának szempontjai (hossz, nyomás stb.).
- Különböző csőcsatlakozási megoldások ismertetése.
- Légkompresszorok szerelései.

**24. A. Ismertesse a gépkezelő gépápolással, karbantartással kapcsolatos teendőit!
Milyen munkavédelmi szabályok vonatkoznak ezen tevékenységre?**

Kulcsszavak, fogalmak

- Munkakezdés előtti gépápolási és karbantartási teendők.
- Munka befejezésekor elvégzendő feladatok.
- Gépápoláshoz, karbantartáshoz felhasznált eszközök, anyagok és segédanyagok.
- Betartandó munka-, tűz- és balesetvédelmi szabályok.

24. B. Beszéljen a sűrített levegő tárolásáról! Milyen biztonsági elemek találhatóak egy kompresszoron? Hogyan működnek ezek az elemek? Mi a teendője, ha meghibásodást észlel a légsűrítőknél? Milyen karbantartást igényelnek a kompresszorok?

A tételhez használható segédeszköz:

- Munkagépnapló

Kulcsszavak, fogalmak

- Tartályok kialakítása.
- Előírások a tartályokra vonatkozóan.
- Légsűrítők biztonsági szerelvényei.
- Teendők meghibásodás esetén.
- Gépkezelő dokumentálási kötelezettsége.
- Kompresszorok karbantartása.

25. A. Ismertesse a munkagépek javításánál betartandó munkavédelmi szabályokat! Ki végezheti ezt a tevékenységet? Milyen anyagok használhatók fel a gép javítására? Milyen dokumentációs kötelezettségek vannak a gépek javításával kapcsolatban?

Kulcsszavak, fogalmak

- Munkagépek javításánál betartandó munka-, tűz- és balesetvédelmi szabályok.
- Szerelői munkakör személyi feltételei.
- Felhasznált anyagokra vonatkozó előírások.
- Szerelési dokumentáció, szerelési nyilatkozat.

25. B. Mi a hőlégfűvők feladata? Milyen a szerkezeti kialakításuk? Hogyan történik a meleg levegő előállításuk és a munkatérbe történő bejuttatása?

Kulcsszavak, fogalmak

- Hőlégfűvők feladatai.
- Hőlégfűvők részei, kialakítása, anyaga.
- Elektromos hőlégfűvők felépítése, működése.
- Gázüzemű és gázolajjal működő hőlégfűvők kialakításai.
- Meleg vagy forró levegő munkatérbe juttatása.

26. A. Sorolja fel, milyen információs anyagok állnak a gépkezelő rendelkezésére a munkagépével kapcsolatban! Milyen előírások vonatkoznak ezen dokumentációkra?

Kulcsszavak, fogalmak

- Gépkönyv.
- Kezelési utasítás.
- Karbantartási utasítás.
- Gépnapló vagy emelőgépnapló.
- Dokumentációk hozzáférhetősége, tartalma, formátuma.
- Gépkezelő dokumentációs kötelezettsége.

26. B. Milyen szempontok alapján választja ki a megfelelő hőlégfűvót? Milyen teendői vannak a gépkezelőnek ezen szerkezetekkel munkakezdés előtt és után? Hogyan szállíthatók a hőlégfűvók? Milyen munka- és tűzvédelmi előírások vonatkoznak ezekre a szerkezetekre?

Kulcsszavak, fogalmak

- Hőlégfűvók kiválasztásához használt adatok.
- Műszakkezdeti és műszakvégi ellenőrzések, teendők.
- Hőlégfűvók szállításának szabályai, előírásai.
- Üzemeltetés és leállítás során betartandó munka- és tűzvédelmi előírások.

27. A. Ismertesse a műszakos vizsgálat jelentőségét, menetét! Milyen meghibásodások fordulhatnak elő ezen vizsgálat elmulasztása esetén? Mi a teendője, ha hibát észlel a gépen?

Kulcsszavak, fogalmak

- Szemrevételezéses vizsgálat (folyadékfolyások, feliratok, munkavégző egységek stb.).
- Üresjáratú funkciópróba (fék, kormány, irányváltó, kezelőszervek stb.).
- Biztonsági berendezések.
- Meghibásodások jellege, súlyossága.
- Gépkezelő dokumentációs és jelzési kötelezettsége meghibásodás esetén.

27. B. Miből állíthatunk elő biogázt? Mire használhatjuk a keletkezett biogázt? Milyen berendezésben hasznosíthatjuk ezt a gázfélét? Hogyan működik a hasznosítás folyamata? Ismertesse a biogázhasznosító berendezések gazdasági és környezetvédelmi jelentőségét!

Kulcsszavak, fogalmak

- Biogáz-előállítás folyamata szemétből, trágyából.
- Energia-előállítás folyamata biogázból.
- Gázmotorok felépítése, működése.
- Biogázhasznosítás gazdasági és környezetvédelmi szempontjai.

28. A. Milyen teendője van, ha gépe meghibásodik? Hogyan biztosítja, hogy az elromlott gépet ne használhassák? Milyen dokumentációs kötelezettsége van ez esetben?

Kulcsszavak, fogalmak

- Gép tehermentesítése.
- Gép biztonságos leállítása, rögzítése.
- Újraindulás, véletlenszerű vagy illetéktelen indítás elleni védelem.
- Gépkezelő jelentési kötelezettsége.
- Gépkezelő dokumentációs kötelezettsége.

28. B. Beszéljen az anyagok nedvességtartalmának csökkentéséről! Miből épül fel egy szárító berendezés? Milyen veszélyek léphetnek fel a szárítóberendezések működtetése közben? Hogyan védekezhetünk a fellépő veszélyek, ártalmak ellen?

Kulcsszavak, fogalmak

- Nedvességtartalom-csökkentés okai, lehetséges megoldásai.
- Szárító berendezés meleg levegő előállítás.
- Anyagtovábbítás műszaki megoldásai.
- Szárítási és anyagtovábbítási technológia veszélyei.
- Szárítóberendezés kezelése során alkalmazott védőfelszerelése.

29. A. Hogyan történik a gép műszak végi szabályos leállítása? Milyen teendői vannak a gép állagmegóvásával kapcsolatban?

Kulcsszavak, fogalmak

- Gép szabályos leállítása, rögzítése.
- Jogosulatlan használat megakadályozása.
- Gép védelme a környezeti hatásokkal szemben.
- Gép műszak végi ápolása.

29. B. Mi az ömlesztett anyag fogalma? Hogyan történik az ömlesztett anyagok tárolása? Beszéljen a tárolóhelyeken betartandó munkavédelmi és tűzvédelmi szabályokról!

Kulcsszavak, fogalmak

- Ömlesztett anyag fogalma.
- Ömlesztett anyagok szabadban történő tárolása.
- Fedett és zárt tárolóhelyek kialakításai.
- Ömlesztett anyagok tárolóhelyen történő tárolása.
- Ömlesztett anyagok veszélyei.
- Betartandó munka-, baleset- és tűzvédelmi előírások.

30. A. Mi a teendője, ha munkagépe üzemzavar miatt váratlanul leáll? Milyen okokból következhet be üzemzavar?

Kulcsszavak, fogalmak

- Környezet figyelmeztetése.
- Gép leállítása és biztonságos rögzítése.
- Véletlenszerű és illetéktelen indítás megakadályozása.
- Értesítési és dokumentálási kötelezettségek.
- Munkagép üzemzavarának emberi és embertől független okainak ismertetése.

30. B. Mit nevezünk hegesztő aggregátnak? Csoportosítsa a hegesztő aggregátokat! Mutassa be szerkezeti felépítésüket!

Kulcsszavak, fogalmak

- Hegesztő aggregát fogalma, alkalmazási területe.
- Csoportosítás meghajtás, teljesítmény méter stb. szerint.
- Hegesztő aggregát meghajtását végző motor ismertetése.
- Áramfejlesztő (hegesztő) rész ismertetése.
- Műszaki paraméterek ismertetése.

31. A. Milyen szélsőséges időjárási viszonyokat ismer? Beszéljen a gépek szélsőséges időjárási viszonyok mellett való üzemeltetéséről!

Kulcsszavak, fogalmak

- Szélsőséges hőmérsékleti viszonyok melletti üzemeltetés.
- Gépek működtetése erős esőben vagy hóesésben.
- Szél káros és veszélyes hatásai.
- Gépek tárolása, ezen körülmények között.

31. B. Milyen veszélyek, ártalmak léphetnek fel a hegesztő aggregátok használatánál? Mutassa be a karbantartásigényét ennek a szerkezetnek! Milyen egyéni és csoportos védőeszközöket használ a gép működése közben?

Kulcsszavak, fogalmak

- Hegesztési technológia veszélyei.
- Munkagép által keletkező veszélyek.
- Környezeti tényezők (eső, meleg stb.) okozta veszélyek.
- Hegesztő aggregátok karbantartásigénye.
- A gép biztonságos működtetéséhez használt egyéni és csoportos védőeszközök.

32. A. Gépkezelői munkája során milyen kéziszerszámokat használ? Beszéljen a kézben tartott munkaeszközök használatának szabályairól! Milyen munkavédelmi előírások vonatkoznak ezekre az eszközökre?

Kulcsszavak, fogalmak

- Karbantartáshoz, gépápoláshoz használt kéziszerszámok.
- Szerelékcserehez alkalmazott eszközök.
- Elektromos vagy hidraulikus eszközök.
- Balesetvédelmi előírások a kéziszerszámokra vonatkozóan.

32. B. Milyen kézben tartott munkaeszközöket használ az energiaátalakító berendezésekkel végzett munka során? Beszéljen az eszközök keltette veszélyekről és azok elleni védekezésről! Ismertesse a különböző energia fajták emberi szervezetre gyakorolt hatásait, veszélyeit!

Kulcsszavak, fogalmak

- Energiaátalakító berendezésekhez kapcsolt kézben tartott munkaeszközök.
- Energiaátalakító berendezések kézben tartott részei.
- Karbantartáshoz használt munkaeszközök.
- Különböző energiák emberi szervezetre gyakorolt hatásai.
- Biztonságtechnikai és munkavédelmi előírások a kézben tartott munkaeszközök használatára.

33. B. Ismertesse a munkagépekkel történő közúti közlekedés szabályait!

Kulcsszavak, fogalmak

- Gépek szükséges felszerelései a közúti közlekedéshez.
- Engedélyek.
- Személyi feltételek.

33. B. Csoportosítsa a belsőégésű motorokat! Beszéljen az általános felépítésükről! Ismertesse a négyütemű Otto- és Diesel motorok működési elvét!

Kulcsszavak, fogalmak

- Belsőégésű motorok csoportosítása felhasznált üzemanyag, hűtési mód, ütemek száma stb. szerint.
- Motorok főbb részei, kialakításuk, anyaguk.
- Négy ütem bemutatása (dugattyú helyzete, szelepek állása, az egyes ütemekben végbemenő folyamatok ismertetése).
- Különbségek a benzines és diesel motorok működési elve között.

34. A. Ismertesse a munkagépek működtetésére használt üzemanyagokat! Beszéljen jellemző tulajdonságaikról! Milyen biztonságtechnikai szabályok vonatkoznak az üzemanyagokra?

Kulcsszavak, fogalmak

- Benzin alkotóelemei.
- Mit jelent az oktánszám?
- Mit jelöl a gázolaj cetánszáma?
- Mi jellemző a gázokra?
- Benzin, gázolaj és a gáz főbb jellemzői (pl.: fűtőérték, lobbanáspont stb.).
- Tárolásra vonatkozó szabályok.
- Töltésre vonatkozó szabályok.

34. B. Ismertesse az Otto-motorok üzemanyag ellátó rendszerét! Beszéljen a levegő és az üzemanyag szűrésének szükségességéről és műszaki megoldásairól! Beszéljen a benzin optimális elégetésének feltételeiről!

Kulcsszavak, fogalmak

- Karburátoros és befecskendező rendszerek.
- Szűrők típusai.
- Szűrők beépítésének fontossága.
- Szűrők beépítésének helyei.
- Szűrők tisztítása, cseréje.
- Benzin és levegő keverési aránya, optimális égés megvalósításának módja.

35. A. Ismertesse a közúton, közterületen végzett munka szabályait!

Kulcsszavak, fogalmak

- Gépek szükséges felszerelései a közúti, közterületi munkavégzéshez.
- Munkaterület kijelölése, biztosítása.
- Jelzőőr alkalmazásának követelményei.
- Gyalogos és járműforgalom biztosítása.
- Munkaterület biztosítása munkanap végén, éjszaka.

35. B. Ismertesse a diesel motorok üzemanyag ellátó rendszerét! Beszéljen a fordulatszám szabályzás szükségességéről ezen motorok esetében! Ismertesse a diesel motorok téli üzemeltetését!

Kulcsszavak, fogalmak

- Diesel motorok üzemanyag ellátó rendszere.
- Fordulatszám szabályzás szükségessége, megoldásai.
- Diesel motorok indításának megkönnyítése télen.
- Az alacsony hőmérséklet hatása az üzemanyagra.
- Indítás megkönnyítésének műszaki lehetőségei szélsőséges üzemviszonyoknál.

36. A. Ismertesse az elektromos áram emberi szervezetre gyakorolt káros hatásait! Milyen műszaki megoldásokat alkalmazunk az áramütés elkerülésére? Mi a teendője, ha munkatársát áramütés érte?

Kulcsszavak, fogalmak

- Elektromos áram élettani hatásai az emberi szervezetre (izomgörcs, égési sérülés, trombózis, vérbontó hatás).
- Műszaki megoldások (pl.: védőföldelés, EPH, lábrács alkalmazása stb.).
- Sérült kiszabadítása, áramkör lekapcsolása.
- Elsősegélynyújtás.
- Segítségkérés, mentők értesítése.

36. B. Mi a feladata a gázkompresszoroknak? Hogyan épül fel egy gázkompresszor? Milyen szerkezeti elemek szükségesek a gázkompresszor energiaátalakító folyamatához? Milyen gázokat használunk ezekben a szerkezetekben? Mi a teendő, ha tönkremegy ez a szerkezet?

Kulcsszavak, fogalmak

- Gázkompresszor feladata, működési elve.
- Gázkompresszor felépítése.
- Rendszer további elemei (elpárologtató, kondenzátor, fojtás).
- Rendszerben alkalmazott gázok.
- Kompresszor cseréje, veszélyes hulladékok keletkezése javítás vagy csere esetén.
- Teendők a veszélyes hulladékkal kapcsolatban.

